

مدرسه‌ای بر پایه تربیت، آموزش و مهارت‌آموزی

گفت‌وگو با مهدی بهرامی، مدیر مدرسه خیریه پیامبر رحمت

بهناز پورمحمد

گفت‌وگو

نیز به هزینه‌ها اضافه می‌شود.

■ **مدرسه‌ای که خیرین آن را اداره می‌کنند، چه اقتضائاتی دارد؟**

□ مشخص بودن بودجه و زمان‌واریزی آن به حساب مدرسه از مهم‌ترین اقتضائات چنین مدرسی است؛ این به آن معنی است که باید پشتوانه مشخصی داشته باشد.

■ **لطفاً درباره‌ی الگویی که از مدارس مناطق دیگر گرفته‌اید، توضیح دهید.**

□ مدارس مورد نظر ما بر پایه‌ی تربیت، آموزش و مهارت‌آموزی بنا شده‌اند. توجه به این سه رکن در برنامه‌ریزی‌های ما نیز مدنظر قرار دارد.

■ **والدین چه نقشی در تأمین هزینه‌های مدرسه به عهده دارند؟**

□ درواقع، نبود و نبود این‌گونه مدارس

مدرسه خیریه «پیامبر رحمت» در شهرستان رودبار در جنوب استان کرمان واقع است. مهدی بهرامی از ابتدای تأسیس این مدرسه، مدیریت آن را بر عهده داشته است. دو شرط اصلی برای جذب و گزینش دانش‌آموز در این مدرسه، استعداد و محرومیت است. دانش‌آموزان واجد شرایط پس از ارزیابی، از مدارس دولتی همجوار انتخاب می‌شوند. تأمین هزینه‌های یک مدرسه خیریه و تخصیص آن به کلیه امور، کاری دشوار و چه بسا پیچیده است. در گفت‌وگویی از تجارب ایشان در زمینه برنامه‌ریزی برای تأمین منابع مالی و بودجه‌بندی مدرسه جويا شدیم که حاصل آن در ادامه آمده است.

■ **مدرسه «پیامبر رحمت» کی و چگونه تأسیس شد؟**

□ امکانات مناطق محروم از جمله مناطق جنوبی کرمان، با مناطق برخوردار قابل مقایسه نیست و اساساً این شکاف عظیم، نشان‌دهنده بی‌عدالتی آموزشی است. سال‌ها دغدغه فکری من و بسیاری از همکاران، یافتن راهی برای محرومیت‌زدایی آموزشی در این منطقه بود. در این راستا، مسئله را با خیرین مدرسه‌ساز در میان نهادیم. با توضیح موقعیت منطقه و تأثیرات محرومیت آموزشی بر آینده تحصیلی دانش‌آموزان، نظر مساعد آنان جلب شد. سپس از مدل‌هایی که قبلاً در استان‌های سیستان و بلوچستان و هرمزگان تأسیس شده بود، بازدید کردیم تا به الگوی قابل قبول و مناسبی دست یابیم. سه سال پیش این تلاش‌ها به بار نشست و درهای مدرسه «پیامبر رحمت» به روی دانش‌آموزان مستعد و محروم باز شد.

■ **هزینه‌های جاری یک مدرسه خیریه چیست؟**

□ هزینه‌های عمومی شامل استخدام نیرو و آموزش نیروی انسانی و دانش‌آموز است. از آنجا که این مدرسه شبانه‌روزی است، هزینه تغذیه، ایاب و ذهاب، اسکان و امکانات رفاهی دانش‌آموزان

به همت خیرین بستگی دارد ولی والدین هم به قدر وسعشان، کمک می‌کنند؛ مثلاً برخی از آنان یارانه فرزندانشان را در اختیار مدرسه می‌گذارند.

■ برای هر دانش‌آموز در طول یک سال تحصیلی چقدر هزینه می‌شود؟

□ هزینه هر دانش‌آموز خوابگاهی، چهار تا پنج میلیون تومان در طول یک سال تحصیلی است.

■ این هزینه چگونه از خیرین دریافت می‌شود؟

□ همه هزینه‌های جاری مدرسه را محاسبه و مبلغ تخمینی را به خیرین اعلام می‌کنیم؛ مثلاً هزینه یک سال تحصیلی در مدرسه شبانه‌روزی دویست یا سیصد میلیون تومان است. گاهی خیرین از عهده رقی می‌شود، برنامه می‌آیند. این است که برای تأمین کسر بودجه از خیرین بومی یا سیستم آموزش و پرورش کمک می‌گیریم.

■ خیرین بومی و آموزش و پرورش چگونه به شما کمک می‌کنند؟

□ خیرین بومی سالانه بیش از صد میلیون تومان نذر قربانی گوسفند را به مدارس شبانه‌روزی اختصاص می‌دهند. البته این مبلغ به تمام مدارس شبانه‌روزی جنوب کرمان تعلق دارد و مدرسه ما هم یکی از دریافت‌کنندگان این هدیه است. امسال کشاورزی از رودبار یک سیستم سرمایشی به مدرسه اهدا کرد. یک خیر دیگر هم یک مغازه وقف مدرسه کرد و ما با اجاره دادن آن مغازه، بخشی از کسر بودجه را تأمین کردیم. فرد دیگری نیز یک تانکر چهار هزار لیتری به مدرسه هدیه داد.

از طرف دیگر، اگر آموزش و پرورش معلم مازاد داشته باشد، در اختیارمان قرار می‌دهد و با پرداخت حقوق ایشان، بخشی از بار مالی ما را کم می‌کند. تأمین ابزار و تجهیزات آموزشی از طرف آموزش و پرورش نیز باعث پوشش‌دهی بخشی از کسر بودجه ما می‌شود. اگر آموزش و پرورش، مدارس شبانه‌روزی مثل مدرسه ما را هم در چارت مدارس دولتی قرار دهد و هزینه آب، برق و تلفن

ماهانه برای هر فقره حدود یک میلیون تومان) ما را پرداخت کند، کمک قابل توجهی خواهد بود.

■ آیا برنامه‌ای برای درآمدزایی مدرسه خود دارید؟

□ طرح‌هایی داریم ولی برای به ثمر نشستن آن به سرمایه اولیه نیازمند است. برای مثال، حدود چهل هکتار زمین خالی در اطراف مدرسه هست. اگر سرمایه مورد نظر برای راه‌اندازی یک گلخانه در این محل تأمین شود، مطمئناً در آینده سود بسیاری نصیب مدرسه خواهد کرد.

■ بودجه مدرسه بر اساس چه اولویت‌هایی تنظیم می‌شود؟

□ اولویت اول پرداخت پول آب، برق و تغذیه دانش‌آموزان و پس از آن، تأمین تجهیزات است. در تجهیزات هم ابتدا تجهیزات آموزشی تأمین می‌شود و سپس تجهیزات رفاهی. در اولویت بعدی حقوق معلمان حق التدریس پرداخت می‌شود و هر چه بماند، به مصرف فعالیت‌های مهارتی دانش‌آموزان می‌رسد. به دلیل اینکه شغل اولیا در این منطقه اغلب کشاورزی است، مهارت‌های دانش‌آموزان بیشتر به آن سمت سوق پیدا می‌کند.

■ در این میان، بچه‌ها چه نقشی دارند؟

□ در این منطقه، اولیای دانش‌آموزان بیشتر کشاورزند و آموزش‌های مهارتی بیشتر در زمینه کشاورزی است. روزهایی که آموزش کشاورزی داریم، برای صرفه‌جویی در هزینه‌های مدرسه، دانش‌آموزان ابزارآلات کشاورزی را از منزل می‌آورند. همین‌طور در مراسم مذهبی، هزینه پذیرایی را خود بچه‌ها متقبل می‌شوند. به علاوه، مدرسه توسط ۱۸۰ دانش‌آموز نظافت می‌شود؛ بنابراین، ما به نیروی خدماتی نیاز نداریم.

■ آیا کارکنان مدرسه هم در جبران کاستی‌های بودجه نقشی دارند؟

□ در این منطقه کولر باید مرتب روشن باشد. تمام کلاس‌ها کولر دارند جز دفتر من؛ چون اولویت آخر دفتر مدیر است. پیشرفت مدرسه ما نه به دلیل تجهیزات بلکه به سبب وجود نیروهای دلسوز و توانمند حاصل آمده است. گاهی معلمان هم بدون هیچ‌گونه چشم‌داشتی بچه‌ها را به اردوهای جهادی می‌برند یا برای آن‌ها کلاس فوق‌العاده می‌گذارند.

■ به‌عنوان سخن آخر، بفرمایید در نبود انگیزه مالی چه عامل دیگری ایجاد انگیزه می‌کند؟

□ اگر کارکنان این‌گونه مدارس تفکر جهادی نداشته باشند، یک ساعت هم نمی‌توانند دوام بیاورند. تنها نفع معلمان ما از کار کردن در این مدرسه، نام نیک خدمت در اینجاست. آن‌ها در هر جا که اعلام کنند سابقه خدمت در مدرسه «پیامبر رحمت» را دارند، به راحتی جذب و مشغول به کار می‌شوند.